

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobců: a) X. S., nar. „X“, b) F. S., nar. „X“, c) D. S., nar. „X“, d) nezl. R. S., nar. „X“, všichni státní příslušnost Kosovo, všichni umístění v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá pod Bezdězem-Jezová, PSČ 294 21, proti žalované: Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem v Ústí nad Labem, ul. Masarykova č. p. 27, v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 29.1.2015, č.j. KRPU-21463-17/ČJ-2015-040022-DB-ZZ, č.j. KRPU-21550-18/ČJ-2015-040022-DB-ZZ, č.j. KRPU-21552-18/ČJ-2015-040022-DB-ZZ, a ze dne 30.1.2015, č.j. KRPU-21503-22/ČJ-2015-040022-DB-ZZ,**

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 29.1.2015, č.j. KRPU-21550-18/ČJ-2015-040022-DB-ZZ, **se pro vadu řízení z r u š u j e** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II.** Ve zbytku se žaloba **zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se ve společné žalobě podané v zákonem stanovené lhůtě domáhali zrušení rozhodnutí žalované ze dne 29.1.2015, č.j. KRPU-21463-17/ČJ-2015-040022-DB-ZZ, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobce a) zajišťuje, rozhodnutí žalované ze dne 30.1.2015, č.j. KRPU-21503-22/ČJ-2015-040022, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobkyně b) zajišťuje, rozhodnutí

žalované ze dne 29.1.2015, č.j. KRPÚ-21550-18/ČJ-2015-040022-ZZ-DB, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobce c) zajišťuje a rozhodnutí žalované ze dne 29.1.2015, č.j. KRPÚ-21552-18/ČJ-2015-040022-ZZ-DB, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobce d) zajišťuje, a to za účelem jejich předání nařízení č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“), s tím, že doba zajištění jim byla stanovena podle § 129 odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), shodně na 80 dnů od okamžiku omezení jejich osobní svobody.

V žalobě uvedli, že bylo porušeno ustanovení § 27 odst. 2 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), ve spojení s čl. 5 odst. 1 a čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 a čl. 37 písm. b) Úmluvy o právech dítěte, neboť účastníkem řízení měl být i nezletilý žalobce d). Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17.4.2014, sp. zn. 2 Azs 58/2014, vyplývá, že označení nezletilých dětí zajišťovaného cizince za účastníky řízení je jediným možným způsobem, jak zajistit, aby byla jejich práva řádně uplatněna v řízení o zajištění rodičů a dalších členů rodiny. Postavení účastníka řízení však nesmí být pouze formalistické, naopak správní orgán by měl zajistit, aby v řízení o zajištění rodičů byly řádně a efektivně zohledněny všechny zájmy nezletilých dětí. Vydáním napadených rozhodnutí bylo zasaženo do subjektivních práv žalobce d). Žalovaná však ve výrokové části napadených rozhodnutí neoznačila žalobce d) a ostatní členy rodiny jako účastníky řízení. Práva a zájmy žalobce d) zohlednila pouze formalisticky a nevytvořila podmínky pro to, aby tato práva mohla být uplatněna. Žalovaná například neopatřila žádné informace ke zdravotnímu stavu a psychickému stavu nezletilého dítěte a ani nikterak nezjišťovala potřebu zajištění zvláštní péče pro nezletilé. Svá rozhodnutí měla žalovaná odůvodnit ve vztahu ke všem výrokům a všem účastníkům řízení ve smyslu ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu. Vzhledem k tomu, že žalovaná ani obecným způsobem nepopsala podmínky v zařízení pro zajištění cizinců a ani neuvedla jedinou konkrétní skutečnost týkající se žalobce d) a jeho rodiny, jsou žalobou napadená rozhodnutí nepřezkoumatelná. Rovněž se žalovaná nezabývala přiměřeností zajištění jako takového a jeho délky ve vztahu k nezletilému žalobci d), a i z tohoto důvodu jsou žalobou napadená rozhodnutí nepřezkoumatelná. Rozhodnutí nezajistit, popřípadě zrušit, rozhodnutí o zajištění jednoho z členů rodiny, tak vyvolává nutnost nezajistit, popřípadě zrušit rozhodnutí o zajištění i u zbylých členů rodiny. Je totiž zřejmé, že rodina raději zůstane společně v nevyhovujících podmínkách zařízení pro zajištění cizinců, než aby došlo k propuštění pouze nezletilého žalobce d).

Dále žalobci uvedli, že byl porušen i čl. 28 odst. 3 Dublinského nařízení ve spojení s ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu, neboť stanovení délky zajištění na 80 dnů je nepřiměřeně dlouhé a ze strany žalované nebyla uvedena doba zajištění náležitým způsobem zdůvodněna. Žalovaná je povinna uvést v napadeném rozhodnutí kvalifikovaný odhad, jakou dobu může proces předávání žalobců do Maďarska trvat a tento svůj odhad zdůvodnit ve svém rozhodnutí, to však žalovaná neučinila.

Dále byla dle žalobců délka zajištění stanovena v rozporu s principem nutnosti zajištění periodicity soudního přezkumu. S odkazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku a Nejvyššího správního soudu žalobci uvedli, že i kdyby všechny zúčastněné osoby a orgány postupovaly s maximální rychlostí, žalobci nedostanou ve lhůtě

odpovídající maximální možné době zajištění možnost, aby jejich věc byla periodicky přezkoumávána před soudem. Tato nemožnost soudního přezkumu je o to palčivější v případě zajištění rodiny, kde se s ohledem na jejich zdravotní a psychický stav může dojít v mezičase k významné změně okolností odůvodňující zajištění. Zajištěním žalobců na 80 dnů žalovaný fakticky vyloučil možnost účinného periodického soudního přezkumu zákonnosti zajištění, a to v rozporu s čl. 5 odst. 4 Úmluvy.

Žalobci tvrdili, že byla porušena i ustanovení § 123b zákona o pobytu cizinců a § 68 odst. 3 správního řádu ve spojení s čl. 28 odst. 2 Dublinského nařízení, neboť žalovaná nedostatečným způsobem posoudila možnost uložení zvláštních opatření za účelem vycestování. Žalovaná není vázána povinností aplikovat pouze ta opatření, která jsou výslovně v ustanovení § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců uvedena. Dublinské nařízení je bezprostředně použitelné a není možné, aby žalovaná zužovala působnost nařízení vnitrostátním předpisem. I kdyby žalovaná aplikovala pouze opatření uvedená v zákoně o pobytu cizinců, žalobce se mohli zdržovat na území ve smyslu ustanovení § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žalobci totiž požádali v Maďarsku o mezinárodní ochranu. Na žalobce je tak nutno nahlížet jako na žadatele o azyl ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice Rady č. 2003/9/ES ze dne 27.1.2013, která stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl (dále jen „přijímací směrnice“). S odkazem na ustanovení § 79 odst. 3 zákona o azylu mohlo k ubytování žalobců sloužit některé z pobytových středisek Ministerstva vnitra. Žádnou podobnou úvahu žalovaná neučinila a ani se nikterak nezabývala možností alternativního ubytování na území České republiky. Žalovaná postupovala opět pouze formalisticky a uvedla, že žalobci nemají na území České republiky žádné vazby.

Žalovaná ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhla její zamítnutí v plném rozsahu. Odkázala na žalobou napadená rozhodnutí, ze kterých je patrné, že všichni žalobci jsou účastníky řízení. Ačkoliv oproti ostatním rozhodnutím nejsou v rozhodnutí č.j. KRPÚ-21550-18/ČJ-2015-040022-BD-ZZ výslovně další členové rodiny žalobce c) uvedeni jako účastníci řízení, je zřejmé, že žalovaná k nim jako k účastníkům řízení jednoznačně přihlížela a za účastníky řízení je považovala. V jednotlivých správních řízeních o zajištění žalobců přistupovala žalovaná ke každému z členů rodiny jako k účastníkovi řízení. Žalovaná neuvedla účastníky řízení ve smyslu ustanovení § 27 odst. 2 správního řádu ve výrokových částech napadených rozhodnutí, ale v odůvodnění. Ve správním spise založený úřední záznam dokládá, že byl proveden „výslech“ žalobců, ve kterém se žalovaná dotazovala i na zdravotní stav. V žádném případě nebyl zjištěn žádný zdravotní problém. Všechny zajištěné osoby vzhledem ke svému věku odpovídají za své činy podle trestního i správního práva a byly si vědomi svého protiprávního jednání. Žalovaná v každém jednotlivém případě zkoumala přiměřenost dopadů plynoucích ze zajištění žalobců za účelem jejich předání podle Dublinského nařízení. Žalovaná v žalobou napadených rozhodnutích konstatovala, že zajištění žalobců bude mít zcela jednoznačně dopad na jejich soukromý nebo rodinný život, avšak tento dopad byl posouzen jako přiměřený. Ve vztahu k zajištění pravidelného intervalu přezkumu žalovaná poukázala na změnu právní úpravy od 1.1.2014 a možnost podání správní žaloby podle § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Soud za současné právní úpravy nemůže rozhodovat o propuštění ze zajištění dva a více měsíců jako tomu bylo dříve. Stanovení doby zajištění na 80 dnů bylo náležitě odůvodněno v napadených rozhodnutích. Žalovaná dále nesouhlasí s výpočtem maximální doby zajištění dle žalobců v maximální možné míře 87 dnů. Rozpor žalovaná spatřuje v určení max. lhůty 42 dnů bez ohledu na využití opravného prostředku cizincem. Má za to, že čl. 28 odst. 3 Dublinského nařízení připouští dobu trvání

zajištění delší než 84 až 87 dnů v případě využití opravného prostředku cizincem. Žalovaná zdůraznila, že žalobci vstoupili na území České republiky neoprávněně, bez cestovního dokladu a víza. Příjímací směrnice se na žalobce vůbec nevztahuje, neboť na území České republiky nepožádali o azyl. Žalobci naopak měli setrvat na území státu, kde požádali o azyl. Zvláštní opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců nemohly být využity, neboť žalobci nevlastní žádný majetek vhodný k ubytování a taktéž nevlastní dostatek finančních prostředků k zajištění ubytování.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a ust. § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců bez jednání, neboť žalovaná s tímto postupem výslovně souhlasila a žalobci nenavrhli ve lhůtě 5 dnů od podání žaloby konání soudního jednání k projednání věci.

Napadená rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třiceti denní lhůty po doručení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlédnout pouze k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost, avšak takové nedostatky nebyly v projednávané věci zjištěny.

K námitce, že se žalobci nebylo jednáno jako s účastníky řízení, uvádí soud následující. Účastenstvím se zabývala rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2011, sp. zn. 7 As 103/2011, a ze dne 17.4.2014, sp. zn. 2 Azs 58/2014, která jsou dostupná na www.nssoud.cz. Ze závěrů obsažených v uvedených rozsudcích vycházel soud při svých závěrech.

Dle závěrů Nejvyššího správního soudu obsažených ve výše uvedených rozhodnutích při rozhodnutí o zajištění rodičů, mohou být přímo dotčeny na svých právech na rodinný život jejich nezletilé děti, o které tito cizinci fakticky pečují. Takové děti jsou proto účastníky řízení o zajištění jejich rodičů na základě ust. § 27 odst. 2 správního řádu, neboť mohly být těmito rozhodnutími přímo dotčeny na svém právu na rodinný život.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17.4.2014, sp. zn. 2 Azs 58/2014, rovněž zdůraznil, že nezbytnost zahrnutí nezletilých do rozhodnutí o zajištění svých rodičů plyne z čl. 8 Evropské úmluvy, podle kterého má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Jakkoli není pojem rodinného života Evropskou úmluvou definován, je vykládán poměrně extenzivně, vždy s důrazem na fungující (reálný) rodinný život [srov. např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28.5.1985 ve věci A., C. a B. proti Spojenému království (stížnosti č. 9214/80, 9473/81 a 9474/81) a ze dne 13.6.1979 ve věci M. proti Belgii (stížnost č. 6833/74)]. Vztahem zakládajícím rodinný život je bezesporu vztah rodičů a jejich dětí, o které rodiče pečují. Za této situace je nezbytné, aby i nezletilé dítě mělo k dispozici všechny zákonné instrumenty k ochraně svých práv a nelze jej tedy o ně připravit jeho nezahrnutím do rozhodnutí o zajištění rodičů. Na uvedeném nic nemění ani fakt, že cizinci jsou nízkého věku a jejich dorozumívací schopnosti jsou omezené (podobně Nejvyšší správní soud uznal opodstatněnost přibrání za účastníky řízení ve skutkově i právně obdobné věci nezletilé ve věku 2 a 4 let – srov. rozsudky

Nejvyššího správního soudu ze dne 29.8.2013, sp. zn. 7 As 103/2011, a ze dne 30.10.2013, sp. zn. 4 As 134/2013, dostupné na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud zároveň konstatoval, že právní úprava nebrání tomu, aby nezletilé děti byly účastníky řízení o zajištění vlastních rodičů -cizinců, a to v režimu ust. § 27 odst. 2 správního řádu. Účast nezletilých dětí zpravidla nebude představovat ani procesní problémy, neboť zájmy dětí většinou nebudou v rozporu se zájmy rodičů (všichni se budou shodně bránit proti zajištění rodičů). Nejvyšší správní soud dále připomněl, že pouze nezletilé děti mohou uplatňovat námitky a skutečnosti, ve kterých spatřují zásah do svých práv; takové námitky nemohou sami za sebe vznášet ani jejich rodiče. Nejedná se tedy o „bezzubé procesní účastenství“, jak by se na první pohled mohlo zdát, nýbrž o jediný způsob, jak uplatnit v tomto řízení práva nezletilých dětí.

Soud konstatuje, že žalobci tvoří rodinu a jejich zajištění je bezesporu zásahem do jejich rodinného a soukromého života. Žalobci tedy měli být vzájemně účastníky v řízení o zajištění dalších členů rodiny.

Rozhodnutí o zajištění dle ust. § 129 zákona o pobytu cizinců je prvním úkonem v řízení. Výčet účastníků řízení dle ust. § 27 odst. 2 správního řádu není dle ust. § 68 odst. 2 správního řádu obligatorní náležitostí výrokové části rozhodnutí. Ovšem z ust. § 69 odst. 2 správního řádu jednoznačně vyplývá, že v písemném vyhotovení rozhodnutí se uvedou jména a příjmení všech účastníků, tedy i účastníků řízení dle ust. § 27 odst. 2 správního řádu (mohou tedy být uvedena i jinde než ve výrokové části). Tak tomu je v rozhodnutích o zajištění žalobců a), b) a d), neboť tato rozhodnutí výslovně uvádějí další členy rodiny jako účastníky řízení a s obsahem žalobou napadených rozhodnutí byli ostatní členové rodiny (žalobci) seznamováni, o čemž svědčí podpisy na stejnopisech žalobou napadených rozhodnutí. Pochybení, které však nemá vliv na zákonnost rozhodnutí, soud shledal v případě rozhodnutí o zajištění žalobce a), neboť toto rozhodnutí výslovně nepřevzala matka jako zákonný zástupce nezletilého žalobce d), ale pouze za svou osobu. Vzhledem k tomu, že na str. 4 tohoto rozhodnutí je výslovně uvedeno, že všichni ostatní žalobci [včetně žalobce d)] jsou účastníky řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu a toto rozhodnutí převzala matka nezletilého žalobce d), byť není uvedeno, že tak učinila i za nezletilého žalobce d), soud považuje tuto vadu za takovou, která nemůže způsobit nezákonnost rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Soud nemá pochyb, že žalovaná ve vztahu k rozhodnutím o zajištění žalobců a), b) a d) považovala ostatní žalobce za účastníky řízení a tak s nimi také jednala.

Avšak jiná situace panuje ohledně žalobce c) a rozhodnutí č.j. KRPÚ-21550-18/ČJ-2015-040022-ZZ-DB, jímž byl tento žalobce zajištěn. V uvedeném rozhodnutí absentují údaje o tom, že ostatní členové rodiny [žalobci a), b) a d)] jsou účastníky řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu a toto žalobou napadené rozhodnutí jim nebylo doručováno, ani s ním nebyli seznámeni, neboť jejich podpisy potvrzující seznámení s rozhodnutím na stejnopise tohoto žalobou napadeného rozhodnutí absentují. Z uvedeného tak vyplývá, že žalovaná v tomto řízení žalobce a), b) a d) jako účastníky řízení pominula. V těchto skutečnostech spatřuje soud vadu řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. Vzhledem k tomu, že uvedené rozhodnutí musí být pro vadu zrušeno, bude se soud nadále zabývat pouze rozhodnutími o zajištění žalobců a), b) a d).

Žalobci dále namítají, že žalovaná své rozhodnutí nedostatečně odůvodnila ve vztahu ke všem výroků a všem účastníkům řízení. Soud k tomu poukazuje na to, že ve všech třech uvedených rozhodnutích žalovaná uvádí následující skutková zjištění, která mají oporu ve správním spise.

Žalobci cestovali bez platného cestovního dokladu a platného víza. Žalobce a) o průběhu jejich cesty navíc prokazatelně lhal, k čemuž se následně přiznal. Důvodem jejich cesty bylo Německo, kde chtěli požádat o mezinárodní ochranu z důvodu špatné ekonomické situace v Kosovu. Všichni si byli vědomi toho, že nemají oprávnění zdržovat se na území České republiky. Shodně uvedli, že o mezinárodní ochranu nikde v Evropě nežádali, ačkoliv bylo prokázáno, že tak učinili v Maďarsku. Dále shodně uvedli, že v návratu do Kosova jim nic nebrání a jejich zdravotní stav je dobrý. Žalobci nemají na Českou republiku žádné kulturní, ekonomické ani sociální vazby, nevlastní žádnou hotovost a jejich prostředky činí 600 euro.

Ze žalobou napadených rozhodnutí dále vyplývá úvaha o tom, že pokud žalobci vstoupili a pobývali na území České republiky vědomě neoprávněně, museli počítat s tím, že vůči nim příslušné orgány učiní opatření, která povedou k ukončení jejich neoprávněného pobytu a které bude mít vliv na jejich soukromý a rodinný život. Zajištění žalobců bylo realizováno podle § 129 odst. 5 zákona o pobytu, neboť podali na území Maďarska žádost o mezinárodní ochranu. Dle žalované je obvyklá doba řízení podle Dublinského nařízení do Maďarska je 90 dnů. Žalovaná vzala v úvahu i podstatnou skutečnost, že žalobci nedodrželi podmínky stanovené v řízení o mezinárodní ochranu v Maďarsku a nedostavili se do přijímacího střediska a nesetřvali v něm do doby, než bude rozhodnuto o jejich žádosti. Z Maďarska vycestovali vědomi si skutečnosti, že jejich další cesta je nelegální a že porušují povinnosti žadatelů o mezinárodní ochranu.

Soud se předně neztotožňuje s tvrzením žalobců, že pokud je důvod pro nezajištění některého z členů společně cestující rodiny, je to důvodem pro nezajištění i ostatních členů rodiny. Každý případ je samozřejmě nutno posuzovat individuálně ve vztahu k naplnění zákonných kritérií. Právní úprava žalobci tvrzenou okolnost vylučující zajištění nezná. Jak vyplývá ze žalobou napadených rozhodnutí, žalovaná se zabývala konkrétní situací žalobců a rozhodnutí o zajištění odůvodnila jejich konkrétním jednáním při přechodu hranic schengenského prostoru a pobytu v něm. Žalovaná se zabývala i jejich zdravotním stavem, neboť všichni žalobci byli při podání vysvětlení dotazováni na zdravotní stav a všichni uvedli, že je dobrý.

Pokud žalobci tvrdí, že absentuje vypořádání se situací nezletilého žalobce d) ze strany žalované, soud se s touto námitkou neztotožňuje. Kromě shora uvedených úvah žalované je v rozhodnutí o zajištění nezl. žalobce d) uvedeno, že se jedná o šestnáctiletého muže, jehož zdravotní stav je dobrý, a který cestuje se svojí rodinou. Žalovaná uvedla, že další okolnosti, které by vylučovaly správní vyhoštění, nezjistila a žalobci je ani netvrdí. Žalovaná správně vyhodnotila, že zásah do soukromého a rodinného života žalobce d) je přiměřený sledovanému cíli – předání do jiného státu Evropské unie. Soud má za to, že se konkrétně žalovaná nemusí vyjadřovat k podmínkám v zařízení pro zajištění cizinců, pokud v nich mohou být umístěny i nezletilé osoby.

Dále se soud zabýval námitkou, zda délka zajištění stanovená žalobou napadenými rozhodnutími na 80 dnů je v rozporu s úpravou obsaženou v Dublinském nařízení.

Předně soud považuje za nutné zdůraznit, že Dublinské nařízení je svou formou pramen sekundárního práva Evropské unie v podobě nařízení. Nařízení je závazné ve všech svých částech a platí v okamžiku vstupu v platnost bezprostředně ve všech členských státech. Všechny orgány členských států, správní úřady i soudy jsou povinny nařízení aplikovat. Nařízení má aplikační přednost před vnitrostátním právem. Nařízení je obecně závazný právní předpis. Bezprostřední použitelnost znamená především, že nařízení je aplikovatelné již v důsledku své existence, aniž by bylo zapotřebí jakékoliv inkorporace či transformace. Nařízení má bezprostřední právní důsledky.

Samo Dublinské nařízení je nejnovější součástí tzv. dublinského systému, který byl původně zakotven v tzv. Dublinské úmluvě (Úmluva o posouzení státu odpovědného za posouzení žádosti o azyl podané v některém z členských států Evropského společenství) a později v nařízení Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států. Cílem celého systému je stanovit jasná a proveditelná pravidla pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl (mezinárodní ochranu). Tento systém má bránit na straně jedné tomu, aby žadatelé nebyli postupně státy Evropské unie vyhošťováni s tím, že jim nikde nebude poskytnuta ochrana, a na straně druhé tomu, aby tito nepodávali žádost postupně ve více členských státech Evropské unie se záměrem vyhledat stát s nejpříznivějším přístupem a nezahlocovali tak systém několikanásobnými žádostmi podanými tímž žadatelem.

V čl. 28 Dublinského nařízení je upraveno i zajištění cizince za účelem jeho přemístění. V odstavci 1 je uvedeno, že členské státy nezajistí osobu pouze proto, že se na ni vztahuje řízení podle tohoto nařízení. V odst. 2 je uvedeno, že členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li vážné nebezpečí útěku na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění přiměřené a nelze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření. V odst. 3 je pak uvedeno, že zajištění musí být co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění podle tohoto nařízení. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět nesmí překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu. Členský stát, který vede řízení v souladu s tímto nařízením, požádá v těchto případech o urychlenou odpověď. Tato odpověď musí být poskytnuta do dvou týdnů od okamžiku obdržení žádosti. Není-li odpověď poskytnuta v této dvoutýdenní lhůtě, má se za to, že bylo žádosti vyhověno, což má za následek vznik povinnosti převzít nebo přijmout dotyčnou osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd. Pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, přemístění této osoby z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu se provede, jakmile je to z praktického hlediska možné, a nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3. V případě, že dožadující členský stát nedodrží lhůty pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět, nebo pokud se přemístění neuskuteční ve lhůtě šesti týdnů, nesmí být osoba dále zajištěna.

V článku 42 Dublinského nařízení upravujícím výpočet lhůt je mimo jiné uvedeno, že lhůta vyjádřená v týdnech či měsících končí uplynutím dne v posledním týdnu či měsíci, který je tímž dnem v týdnu nebo připadá na stejné datum jako den, ve kterém došlo k události nebo

ve kterém proběhlo jednání, od nichž se lhůta počítá. Jestliže ve lhůtě vyjádřené v měsících není v posledním měsíci den, ve kterém by lhůta měla uplynout, končí lhůta uplynutím posledního dne daného měsíce.

Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že bez ohledu na obsah právní úpravy obsažené v zákoně o pobytu cizinců, Dublinské nařízení ve svém článku 28 odst. 3 zakotvuje maximální dobu trvání zajištění cizince za účelem jeho přemístění do členského státu příslušného k rozhodnutí o jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Tato maximální doba trvání zajištění je tvořena součtem trvání lhůt uvedených právě v tomto ustanovení Dublinského nařízení, které určují dobu trvání jednotlivých kroků mezi členským státem, v němž byl cizinec zajištěn a členským státem, do něhož má být cizinec převzat. Jde tedy o dobu jednoho měsíce, což je lhůta pro předložení žádosti členskému státu o převzetí cizince zpět. V daném konkrétním případě byli žalobci zajištěni v lednu, který má 31 dnů. V souladu s ustanovením čl. 42 Dublinského nařízení by tedy lhůta jednoho měsíce od 29.1.2015 (resp. 30.1.2015), kdy nabylo právní moci rozhodnutí o zajištění, uplynula po 31 dnech. Dále je maximální doba zajištění tvořena lhůtou dvou týdnů, které má přijímací stát na odpověď na žádost o převzetí. A konečně je tvořena lhůtou šesti týdnů, ve kterých musí dojít k samotnému přemístění cizince. Celkově tedy v daném případě maximální doba zajištění dle čl. 28 odst. 3 Dublinského nařízení činí 87 dnů (31+14+42). Žalovaná stanovila tedy dobu zajištění pod hranici stanovenou Dublinským nařízením a trvání v daném konkrétním případě odůvodnila zkušeností s předáváním do Maďarska, neboť maďarské orgány jsou v tomto směru velmi vytíženy a využívají maximálních lhůt. Dokonce žalovaná uvádí, že předání standardně dokonce trvá 90 dnů. Soud konstatuje, že stanovení doby zajištění žalobců bylo stanoveno v souladu s právní úpravou a je přiměřené daným okolnostem, což žalovaná ve svých žalobou napadených rozhodnutích dostatečně vyjádřila.

K námitce porušení periodicity soudního přezkumu při stanovení doby zajištění na 80 dní soud uvádí následující.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 97/2012 vycházel z premisy, že řízení o ochraně práv cizinců podle § 200o až § 200u o.s.ř. u civilních soudů často trvají dva a více měsíců, aniž jsou k tomu důvody na straně samotných zajištěných cizinců. V rámci rekodifikace soukromého práva byla mimo jiné zákonem č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva, účinným od 1.1.2014, zrušena celá právní úprava obsažená v ustanovení § 200o až § 200u o.s.ř. Podle Důvodové zprávy k uvedenému zákonu č. 303/2013 Sb. (sněmovní tisk č. 930, 6. volební období PS, str. 267) nebylo dále důvodné, aby rozhodování o zajištění cizince bylo podrobeno soudnímu přezkumu v rámci správního soudnictví podle soudního řádu správního, tedy poté, co rozhodl orgán Policie ČR, a rozhodování o žádosti o propuštění cizince ze zajištění rozhodovaly soudy v občanském soudním řízení. Tím byl sjednocen postup pro řízení o žádosti cizince o propuštění tak, že nadále bude o žádosti rozhodovat nejprve Policie ČR a následný přezkum soudem bude zajištěn prostředky správního soudnictví podle soudního řádu správního.

Zároveň byl s účinností od 1.1.2014 do zákona o pobytu cizinců zaveden institut žádosti o propuštění ze zařízení zakotvený v § 129a zákona o pobytu cizinců. Podle této úpravy je cizinec oprávněn podat policii žádost o propuštění ze zařízení, ve které je povinen uvést veškeré rozhodné skutečnosti, kterých se dovolává a označit důkazy. O žádosti policie rozhodne bez zbytečného odkladu. Policie cizince poučí o oprávnění podat ve správním soudnictví žalobu proti rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení. Žádost o propuštění ze zařízení

je cizinec oprávněn podat nejdříve po uplynutí 30 dní od nabytí právní moci rozhodnutí o zajištění, rozhodnutí o prodloužení doby zajištění cizince nebo rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení, nepodal-li žalobu proti takovému rozhodnutí, nebo nejdříve po uplynutí 30 dní od právní moci posledního rozhodnutí o jeho žalobě proti rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby zajištění cizince nebo proti rozhodnutí o nepropuštění ze zařízení.

O žalobě proti nepropuštění cizince ze zařízení je tedy přípustná správní žaloba, o které musí správní soud rozhodnout podle § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců do 7 dnů. Podle § 126 písm. b) zákona o pobytu je policie povinna poučit cizince o možnosti podat žádost o propuštění ze zařízení. Dále je policie povinna podle § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců po celou dobu zajištění cizince zkoumat, zda důvody zajištění trvají. Vzhledem ke změně právní úpravy tak již soud nemůže rozhodovat o propuštění ze zajištění (zařízení) dva a více měsíců, ale musí tak učinit ve lhůtě 7 dnů. Závěry z rozsudku Nejvyššího správního soudu č.j. 7 As 97/2012-26 tak na daný případ aplikovat nelze.

Současná konstrukce zajištění cizince v kombinaci s institutem žádosti o propuštění ze zařízení je velmi podobná právní úpravě vazby zakotvené v trestním řádu, která je považována za ústavněkonformní i eurokonformní. Soud připomíná, že periodicita přezkumu trvání důvodů vazby ve formě rozhodnutí je normována ustanovením § 72 trestního řádu na tři měsíce, nikoliv jeden měsíc. Rovněž tak žádost o propuštění z vazby je vázána podle § 71a trestního řádu na uplynutí 30 denní lhůty od právní moci posledního vazebního rozhodnutí. Žalobce tak ve své interpretaci spočívající ve faktické nemožnosti stanovit dobu zajištění delší než jeden měsíc, jde dokonce nad již tak poměrně striktní úpravu vazebního řízení a soud se s touto rozhodně interpretací neztotožňuje.

Podle čl. 5 odst. 4 Evropské úmluvy každý, kdo byl zbaven svobody zatčením nebo jiným způsobem, má právo podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody a nařídil propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné. Ani z uvedeného článku ani z judikatury Evropského soudu po lidská práva nelze vyvodit konkrétní příkaz stanovující dobu zajištění. Ani ze současné právní úpravy zákona o pobytu cizinců a Dublinského nařízení nelze dovodit nutnost stanovovat dobu zajištění na jeden měsíc či principiální nemožnost stanovit dobu zajištění delší než jeden měsíc. Soud tak považuje současnou právní úpravu za nerozpornou s čl. 5 odst. 1, odst. 4 Evropské úmluvy a námitky žalobce v tomto směru za nedůvodné.

K námitce žalobců, že byla nedostatečně posouzena možnost uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců soud uvádí následující.

Podle § 123b zákona o pobytu cizinců zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je

a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a pravidelně se osobně hlásit policii ve lhůtě stanovené policií, nebo

b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“).

Žalovaná vzala v úvahu, jak vyplývá z napadených rozhodnutí, že žalobci nemají na území České republiky žádné rodinné příslušníky, než ty, kteří jsou umístěni v zařízení pro zajištění cizinců, nemají ani žádné známé, kteří by jim mohli poskytnout ubytování nebo finanční prostředky. Žalobci nedisponují dostatečným množstvím finančních prostředků, aby mohli složit finanční záruku. Dále je u žalobců dáno nebezpečí útěku, neboť již nerespektovali podmínky řízení o mezinárodní ochranu v Maďarsku a tuto zemi nelegálně opustili a cestovali bez cestovních dokladů. Žalobci navíc zamlčeli skutečnost, že již požádali o mezinárodní ochranu v Maďarsku. Žalovaná poukázala na existenci uvedených skutečností a vyvodila z nich, dle soudu zcela správně, vážné nebezpečí útěku žalobců, neboť lze mít důvodně za to, že pokud nebyla ze strany žalobců dosud respektována opatření ze strany orgánů Maďarska, nebudou respektována ani ve vztahu k orgánům České republiky.

Na žalobce nelze pohlížet jako na žadatele o mezinárodní ochranu v České republice se všemi nároky, které k tomu náleží, včetně užívání azylového zařízení, neboť ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nepožádali v České republice o mezinárodní ochranu, ale požádali o mezinárodní ochranu v Maďarsku. Na žalobce se nevztahuje ani přijímací směrnice, neboť jak plyne z čl. 3 uvedené směrnice, její místní působnost je vymezena územím Maďarska, kde žalobci podali žádost o mezinárodní ochranu.

Soud tak závěrem shrnuje, že žalobci vědomě nelegálně opustili území Maďarska, neoprávněně přicestovali na území České republiky, zamlčeli žádost o mezinárodní ochranu v Maďarsku a byli chyceni v blízkosti hranic se Spolkovou republikou Německo, kde z důvodů ekonomických chtěli požádat o azyl.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti soud žalobou napadené rozhodnutí žalované ze dne 29.1.2015, č.j. KRPU-21550-18/ČJ-2015-040022-DB-ZZ, ve výroku rozsudku ad I. zrušil pro vadu řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s, neboť žalovaná v řízení o zajištění žalobce c) nejednala s ostatními žalobci jako s účastníky řízení. Žalobní námitky proti ostatním třem rozhodnutím žalovaného soud vyhodnotil jako nedůvodné. Zároveň soud v souladu s ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o tom, že se věc v rozsahu zrušeného rozhodnutí vrací žalované k dalšímu řízení, v němž je dle ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. vázána právními názory, které byly vysloveny v tomto zrušujícím rozsudku.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl ve výroku rozsudku ad II. v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, žalobci o náhradu nákladů řízení nežádali ani ji nevyčíslili a žalované nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 24. února 2015

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:

Iva Tovarová